

ACCIÓ SINDICAL

Órgan de la Federació Local de Sindicats i portaveu de la Comarcal Alt Camp C. N. T.

ny III

* PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Paquetes de 5 exemplars, a 25 cts. exemplar
Número solit, 30 cts. - Trimestre, 350 pesetes

Valls, Dijous 20 d'Octubre de 1938

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Carrer de B. Durruti, 44

Número 110

Primer, la retirada «totalitària» dels invasors de totes menes. Després, tot pacte possible ha de fonamentar-se en la reconeixença de la voluntat soberana del poble espanyol, lliurement expressada.

La posició de la República

No per sabuda deixa d'ésser interessant parlar esment de tant el tant en la digníssima posició de la República espanyola, sobretot pel que respecta a les relacions internacionals.

I en moments com els actuals, quan semblava que el descalabre sofrert a Munich per les democràcies havia forçosament de determinar tota una caiguda correlativa de posicions més o més dignes, ei fet que la República espanyola recordi al món amb paraules categòriques on es troba i on segueix disposada fins a les darreres conseqüències a trobar-se, té una força abrandadora i sorprendent.

Ha estat en aquest sentit que el darrer discurs del doctor Negrín ha tingut la ressonància mundial que hom ha pogut comprovar, segurament molta més ressonància encara que la que tingué —tot i ésser tanta— aquell memorable discurs seu de la resistència, que va tenir la virtut de galvanitzar tant l'avantguarda com la rereguarda republicanes, aturant com per miracle la recluïda de les nostres forces al front de l'Est i redreçant d'una manera meravellosa com un sanitari alçaprem la moral caiguda de la rereguarda.

L'affirmació suprema de Negrín en el seu darrer discurs, quan anuncià que la República podia ésser extermindada amb tots els homes que la defensen i eston disposats a defensar-la, però que no capitularà mai, que no es prestarà mai a resolucions incompatibles amb la dignitat republicana i el dret internacional, per més que per a nosaltres ni per a ningú que hagi tingut fins ara ulls per a veure-hi, no hagi estat cap cosa nova, era necessàri que fos feta i publicada per a que arribés a ésser coneiguda de molta gent i ha produït un efecte pregonissim en una extensa zona de l'opinió mundial.

Ha estat així com la posició nostra ha tornat a alçar-se potser més que mai davant del món amb força de símbol i claror d'exemple alligador i fins acusador d'una manera especialíssima per a les democràcies, però sobretot per als partits polítics i organitzacions d'esquerra, revolucionaris o proletaris.

Quan semblava que la marxa dels totalitaris vers la realització de la seva voluntat expansiva de conquesta i de domini, de fet consumat eu fet consumat, no havia ja de trobar mai aturador, que no hi havia cap possibilitat que s'alcés al món cap força popular suficientment organitzada per a evitar que el que havia passat a Itàlia, a Àustria, a Alemanya, a tants d'altres llocs en més o menys grau, anés esdevenint a tot arréu, la República espanyola, per obra i gràcia d'una massa del poble que es va clavar al mig del carrer amb la ferma senyera de «No passaran», va sorprendre al món amb el també fet consumat de veure el feixisme no solament aturat sino empès a fer-se enrera, fins a tal punt que faria ja dos anys que no en quedaria ni rastre a Espanya sense l'ejut directe que el feixisme va rebre de diversos estats totalitaris i sense l'indirecte que potser encara més efectiu varen prestar-li les democràcies amb la seva no intervenció precisament a favor nostre.

I ara, novament, quan ja tothom tenia coll avall que després de la infamia de Munich respecte Txecoslovàquia, els quatre funests polítics internacionals podrien anar fent per una vessant davant la qual semblava demostrar que ja ningú no gosaria creuar-se, la República espanyola amb la seva decisió general i verbalment principalment per boca del Cap del Govern, ha tornat a fer temer el món amb una fermeza i una recordança, amb una paraula i una decisió que de moment han aturat en qui sap quins determinis es manegaven, almenys a tres de les famoses potències creadores funestes de contubernis.

PREGUNTES

Llegint aquests darrers temps les lletres que venim rebent dels companys que lluiten als fronts, hem pogut veure-hi en abundància les preguntes relatives a qüestions imperioses que han vingut atraiient l'atenció de les multituds.

Allunyats dels centres normals de la vida ciutadana, separats de nosaltres per una mena d'aïlladors espirituals més que per la mateixa distància material, els combatents es troben, en tornar de cada batalla o de cada servei, amb una buidor d'informació i de comerç ideal que els dóna frisança.

Reben noves de diverses maneres generalment sense il·lació, trencades, contradictòries, així com la premsa gairebé sempre mol endarrerida, no pas perquè no sigui tramesa als fronts al seu degut temps, sinó que essent que els combatents estan per un general a disposició dels desplaçaments que la guerra fa necessaris, de vegades passen uns dies entre la sortida del respectiu campament i el retorn al mateix i quan aquest s'efectua troben els lluitadors les lletres i la premsa rebudes mentre han estat de servei i per força han d'abundar els casos de fer ja, en trobar-les, alguns dies que varen arribar.

Això fa que, naturalment, l'espevit dels que tenen preocupacions d'ordre general i les obligacions referents a la nostra guerra, es revolti i amb l'afany de noves precises, ràpides i autoritzades, d'orientació clara, en una paraula, s'adreci als qui li sembla que les hi poden donar proporcionar, per mitjà de lletres curulles de preguntes enrevessades moltes vegades, neguitejadores i apremiant.

I nosaltres, en atenció al que venim referint-nos, preguntem als organismes antifeixistes en general i als nostres en particular:

No es podrà organitzar un servei d'informació per mitjà de circulars adreçades als combatents d'una forma directa i eficient per a que enssembs que les rebessin el més depressa millor els servissin de la vertadera orientació que necessiten?

Creiem que fóra o podria ésser molt interessant.

Cal accelerar la construcció de refugis a la nostra ciutat

Diverses vegades, des de diferents llocs del nostre setmanari, hem insistit en la necessitat de procurar per tots els mitjans, que sigui un fet com més aviat millor la construcció dels refugis necessaris per a la protecció de la població civil vallenca en cas de bombardeig.

Fins ara, però, hem estat de desgràcia en el que fa referència a veure correspost degudament el nostre requeriment. Unes vegades at legant la manca de braços i unes altres al legant la manca de diners, el cert és que fins ara la nostra ciutat no ha conegut més que uns quants roons amb les que pretén justificar-se el no haver arribat encara a dur a cap una obra que, mentre en guerra, haurà d'ésser considerada com element vital de primera necessitat.

I no pretenem nosaltres negar veritat a les rrons abans esmentades. Es possible que manquin braços, més ben dit, és possible que la manca de braços, sobretot del ram de construcció, degut a les consecutives mobilitzacions de treballadors del mateix, sigui una causa considerable que motiva la no construcció de refugis a Valls, així com també la manca de diners, sense els quals, naturalment, en la forma que segueixen desenvolupant-se les qüestions d'ordre econòmic, no hi ha possibilitats de fer gran cosa.

Amb tot, però, caldrà que tots contribuïm a resoldre en el possible aquest problema, per tal que l'inconvenient de la manca de braços i de diners sigui superat i puguin executar-se tots els refugis indispensables a la nostra ciutat.

En part creiem que ja està resolt o es tracta de resoldre sobre tot pel que fa referència a l'aspecte econòmic, puix que sembla que han estat fixades amb caràcter més o menys general determinades quantitats a pagar per algunes empreses. Això pot ésser una solució momentània en la qüestió diners, però ens temem que no ho serà totalment i molt menys de manera definitiva.

En aquest problema, com en la majoria que afecten a la vida del poble en tot moment, però principalment en època de guerra, es parteix de la base mateix, base falsa i sempre injusta, damunt la qual està bastit tot el règim capitalista i, com a conseqüència, el règim econòmic en general de la República espanyola en totes les seves múltiples expresions.

La solució fóra l'aportació obligatòria corresponent d'element treball per a tots els ciutadans sense excepció, sempre i quan, naturalment, es trobessin en condicions físiques que ho permetessin, i l'aportació econòmica indispensable proporcionalment, però això en vertadera justícia, a les possibilitats de cada ciutadà i de cada empresa o el que siga.

Imposar una quota-jornal a pagar en esforç o en metàllic, creient que la part metàllica permetrà llogar els esforços indispensables, sobre ésser insuficient, és absurd i injust. En un moment que un conjunt de gent està sense treball, pot passar i potser és millor fer que qui ja treballa —i qui sense treball té més jans, encara més— dongui diners per a doiar treball i medis de vida als parats.

Però quan el problema és també de manca de braços —almenys parats— és difícil creure que uns aniran a picar perquè no quin pessets estaran llestos, damunt que, si manquen braços en disposició, tampoc no es pot resoldre la qüestió només amb diners per molts que n'hi hagi.

I malgrat tot, és necessari i urgentíssim que es resolgui.

PLANA CULTURAL D'ACCIO SINDICAL

El hombre es un forjador de maravillas. El cerebro y la voluntad, prodigiosamente desarrollados, le ponen en condiciones de realizar de modo logrado los más atrevidos ensueños. Nada parece imposible cuando pone a contribución sus admirables dotes intelectuales y morales.

Lo doloroso es que las aplicaciones de su fecundo ingenio dan la sensación neta del salvaje primitivo pertrechado con todos los elementos científicos de nuestro siglo. Hay que desarrollar un soberano esfuerzo para no dejarse ganar por el pesimismo. Sorprende nuestra capacidad creadora. Constituye motivo suficiente de legítimo orgullo la obra realizada por la humanidad a través del tiempo. Perseverancia. Actividad inteligente. Inquietud progresiva. Esfuerzo reiterado y consciente. Cada instante señala un descubrimiento, una aplicación nueva de las dispersas fuentes naturales. Máquinas. Artilugios científicos. Creación. Pero, como si un genio maléfico nos inspirase, cada idea-feliz realizada ofrece inmediatamente un aspecto ingratito y cruel. No laboramos para la vida. Trabajamos para la muerte. Nuestro esfuerzo creador se orienta en el sentido de multiplicar las fuerzas destructoras. Más que el valor positivo de un invento en el orden práctico nos interesa su po-

Las usinas de la muerte

por F. DE LOS CAR

der destructor. Lo que más conocíadamente estudiamos no es la herramienta destinada a fomentar comodidad y holgura, sino el arma que ha de sembrar el dolor y la muerte. Voluntades bien temidas y cerebros maravillosamente organizados han invertido toda su vida en producir elementos bélicos de una perfección extraordinaria. Se lucha por la conquista de los metales para transformarlos después en máquinas de guerra. Donde el carbón y el hierro abundan, se levantan altos hornos, se escucha el estruendo del martillo-pilón y se edifican las naves amplias, limpias, inmensas, de las usinas de la muerte. Todo se halla admirablemente ordenado y previsto. Y los artefactos elaborados con primor parecen obras de arte. Obuses y cañones, tanques y ametralladoras. Todo limpio, brillante, pulido. Aceros especiales, aleaciones de metales, temple, nada se echa en olvido para lograr la máxima eficacia destructora.

La inteligencia demoniaca que anima todo aquello se escuda en el patriotismo, Alma fenicia o car-

taginesa disfraza su avidez de oro con el mentido propósito de servir los intereses de su patria lacilitándole cañones, planchas de blindaje, carros de guerra, de probada eficiencia, pero que cobra a buen precio y que igualmente facilita, si le pagan bien, a los países enemigos...

Hay numerosas usinas conocidas que han producido miles de millones y han incubado y provocado desastrosas explosiones bélicas. Una de la más célebres es la de la casa Krupp.

El fundador de la dinastía, Adolfo Krupp, era hijo de un modesto herrero mecánico de Essen. Estudió ingeniería. Orientó sus actividades y sus investigaciones en el sentido de lograr la construcción de potentes cañones sustituyendo el bronce y el hierro por el acero, cosa tenida por imposible hasta entonces. No era fácil y hachero obtener grandes masas de acero fundido. En 1851, Adolfo Krupp presenta, en la exposición de Londres, un bloque de acero de cuarenta y cinco quintales. Este primer éxito resonante fué superado por el mismo fabricante, que

tres años más tarde presentaba en la Exposición de Munich otro bloque de sesenta y cinco quintales, y en 1860, en la Exposición de Londres, otro de setenta y nueve quintales. Sus ensayos para la fabricación de cañones empleando el acero, dieron por resultado que en 1862 pudiera ofrecer a los maestros de la artillería un cañón capaz de hacer 2.000 disparos con un máximo de carga de pólvora cosa que habría reventado a los mejores cañones de hierro y de bronce existentes. Esto constituyó el triunfo definitivo. El hijo del modesto obrero de Essen empezó a ganar millones y a tratar con todos los poderosos de la tierra. El progreso de la casa Krupp puede apreciarse por los siguientes datos: En 1860 ocupaba a 1.500 obreros; en 1873, a 7.000; en 1879, a 15.000, y en 1914, a más de 20.000.

No cabe duda que sin la existencia de las usinas de la muerte, las guerras que azotan a los pueblos serían menos frecuentes y menos desastrosas. Vedas. En sus despachadas naves reina un orden perfecto. Obuses y bombas de aviación se apilan simétricamente.

Gigantescas bellotas metálicas torneadas y pulimentadas con singular esmero, no dan la sensación de su tremendo poder destructivo. En pocas horas, no obstante, pueden reducir a escombros a una ciudad populosa. Representan para el fabricante una fortuna, y tan infeliz la humanidad, que exhibe como un timbre de honor de gloria la odiosa fundición.

Usinas de la muerte. En sus laboratorios, en sus talleres, en sus altos hornos, en todos sus ámbitos, se labora para destruir. Servicio de la muerte media docena de hombres se enriquece. Las trágicas usinas producen instantáneamente artíluguos destructores que después han de sembrar en el mundo la desolación y la ruina. Ellas son la principal causa de guerra. La metralla que muerde desgarra la carne, se prepara y perfecciona en ellas. En período de paz, se produce intensamente. Después, a demoler, que no otorga finalidad persiguen las odiosas usinas.

Lástima que el pueblo trabajador no se haya dado cuenta de esto. La misma arma que forja y el mismo explosivo que prepara ha de servir para destruir a él mismo y a los suyos. Los magnates de la banca y de la industria pesada, sólo sacan de ello pingües beneficios, en tanto que el pueblo derrama sudor y sangre.

Coloquio de los muertos

DOMENICO THEOTOCOTPULI (EL GRECO). DON FRANCISCO GOYA Y LUCIENTES. FORTUNY

por ANTONIO ZOZAYA

vuestras aguas fuertes hablaré después.

GOYA. — Entonces, ¿en dónde encontráis la justificación de mi celebridad?

FORTUNY. — Técnicamente en vuestra milagrosa paleta, olvidada desde los primitivos. Habéis sido dueño del color, es decir, de la vida. ¿Os parece poco? Fuisseis, además, el pintor del pueblo y esto haría que perdure vuestra gloria cuando todos los demás se hayan eclipsado.

GRECO. — Creo haber dado vida a mis semblantes. Recordad la expresión de mi «Caballero de la mano al pecho», de los nobles del «Entierro del conde de Orgaz», de mis «Apostolados», de mis retratos...

FORTUNY. — Nada existe tan espiritual y sublime; pero habéis sido pesimista y tétrico, como artista de la clerescia y de los pal-

cigos, en tanto que Goya ha sido el pintor del estado llano. No sólo le ha llevado alegría, sino que ha inmortalizado en los lienzos sus costumbres.

GRECO. — Como antes Tiepolo el menor.

FORTUNY. — Pero con más amplitud y exuberancia de colorido y más extensa documentación.

GRECO. — Sus aguas fuertes...

FORTUNY. — Son verdaderas caricaturas, en que buscó, adrede, los tonos sombrios y las deformidades, para fustigar los odios y corrupciones de su época. ¿No es verdad, maestro?

GOYA. — De juro, así fué. Me compadeci de un pueblo vilipendiado, esclavizado y llevado, de propósito, a todos los vicios y corrupciones. Y mis obras reflejan unas veces esa sátira como en «El chorizo» y «El embozado», y otras la airada protesta, como en

el «Fusilamiento» que habéis citado.

FORTUNY. — Esto hace olvidar vuestros defectos. No dominasteis el dibujo como Ribera, tétrico y fanatizado con los santos atormentados; ni como Theotocotpuli. Pero fuisteis mucho más humano.

GRECO. — He bajado mucho en la estimación vuestra, Fortuny.

FORTUNY. — Os engañáis. Distais a la pintura un paso gigantesco. Vuestros personajes tienen espíritu y el espíritu vale más que todo lo material, por grande que sea.

GRECO. — ¿Cuál sería, pues, vuestro pintor perfecto?

FORTUNY. — La perfección no es patrimonio humano; pero creo que a ella se acercaría quien tuviera vuestro pincel y la paleta goyesca, vuestra inspiración espiritual y el amor a la Libertad y al Pueblo del autor de las aguas fuertes, y, ¿por qué no decirlo? el entusiasmo mio y mi observación minuciosa. Y, sobre todo, quien acertase a identificarse con el alma popular, que unos clásicos olvidásteis y otros visto a medias y yo mismo no acerté a comprender. El Pueblo, con sus nuevos y fervorosos ideales, es el que tiene que inspirar y orientar a los artistas del porvenir.

FORTUNY. — Me encuentro anonadado al verme entre vosotros, gloriosos maestros. Nunca pensé poder llegar a escalar vuestras excelsas cumbres. Además, mi vida no fué larga y mis cuadros, ensalzados un dia, son criticados y tachados de preciosismo y miniaturismo, en tanto que los vuestros son buscados en todas partes con más afán que los de Rembrandt, el divino; Velázquez, el soberano; Tiziano, el único, y el inspirado y delicado Van Dick.

GRECO. — No importa; nadie os superó en finura, delicadeza y matiz, y es justa la inscripción que dice: «Dió su alma al cielo, su fama al Mundo, el corazón a su Patria».

FORTUNY. — El medio me desorientó: primero, Italia; África, luego; después mi viejo y decadente sol...

GOYA. — Habéis dejado joyas inestimables: «La elección de modelo», «La vicaría», la admirable «Batalla de Tetuán», en que competisteis, al agrupar y componer, con Rubens y Giordano. Y, sobre todo, las acuarelas, en que nadie podrá igualarlos.

GRECO. — Nos hallamos en el reinado de la sinceridad. ¿Qué opinión tenéis de nosotros?

FORTUNY. — Hay manchas hasta en el Sol. Vos, Theotocotpuli, habéis sido un innovador prodigioso. Discípulo de Tiziano, comprendisteis que nadie, absolutamente nadie, podía eclipsarlo,

NOTICIARI LOCAL

Darrerament hem rebut lletres dels companys següents: Salvador Carbonell, Enric Llop, Joan Busquets Queralt, Josep Gomis, Baltasar Villaluenga, Josep Jofré, Joan Palau Estrada, Joan Folch Pena, Ramon Saumell, Joan Sents Valentí, Joan Solé, Jaume Palau Estrada, Isidre Poca, Antoni Tondo, Joan Serra Segú, Salvador Royo i Josep López.

En totes les seves lletres hi és paleuada la seva moral fortíssima com a combatents, la seva convicció de les idees per que lluiten i una voluntat i fe decisives en la victòria, així com també en general el seu afany de conèixer el desenvolupament de la marxa del món, les activitats a la rera-guarda, la situació dels organismes en què militaven, etc., etc., tot el qual diu molt en favor de la contextura de lluitadors i espiritual dels nostres homes, avui allunyats gairebé tots ells del nostre costat per les exigències de la guerra.

Per la nostra banda, acabem de tramestre lletres als següents companys; Pere Fíguerola, Joan Folch Pena, Joan Mercadé, Josep Jofré, Joan Palau Estrada, Antoni Tondo, Josep Cervelló, Carles Serra Roca, Joan Busquets Queralt, Ramon Saumell, Joan Bové, Salvador Carbonell, Joan Sents Valentí, Josep Ciurana, Antoni Sureda, Pau Fíguerola, Jaume Comas, Joan Robusté, Joan Coll, Enric Llop, Isidre Poca, Jaume Palau Estrada, Joan Solé i Baltasar Villaluenga.

Als companys Coll i Tondo, més a més, els han estat tramesos els avalls sindicals que ens demanaven.

Divendres passat tinguerem lloc a l'Ateneu Llibertari la conferència anunciada entorn del tema «L'origen de les guerres» i a càrrec del company Llorenç Gibert.

La disertació fou molt del gust dels nombrosos companys i sobretot companyes que hi assistiren, els quals escoltaren amb molta atenció les interessants manifestacions del company Gibert.

Nosaltres, en felicitar-lo, expressem el nostre desig en el sentit que no serà la darrera de les seves dissertacions amb que podem comptar per a la prossecució entusiasta de la labor del nostre Ateneu.

Caldria que les autoritats i organismes antifeixistes de la nostra localitat prenguessin mesures encaminades a posar fre als fabricants de *bullets*, establerts a la nostra volguda ciutat.

Durant aquestes dues setmanes últimes n'han circulat una colla, la naturalesa dels quals, no cal dubtar-ne, facciosos de cap a peus. Segurament comencen a

llençar-los a la circulació les ratxes de sagristia que desgraciadament encara donen fe de vida per les cues, embadocant a les nostres companyes que demostren una bona fe i candidesa solemnis.

Nosaltres proposem d'emprendre una croada contra els *bullets* per tal d'exterminar-los en un plaç de pocs dies. Cal treure de la circulació ciutadana aquesta mala herba. La fórmula es ben senzilla: fer agafar a tot aquell que esplica una cosa d'aquesta naturalesa i no sàpiga dir aquell qui ho ha esplicat i si diu: fulana, fer-la també agafar, fins a trobar la rel. Ja veuriem com aviat estaven acabades aquestes versions tan estúpides.

Ciutadans vallenques, per dignitat cal prevenir-se contra els *bullets*, com si es tractés del tifus.

Divendres passat tinguerem lloc al Cinema Apolo de la nostra localitat un gran festival de confraternització, organitzat per «C. R. C.» i «Dirección Retaguardia y Transportes».

Fou un èxit en tots sentits, acabant-se la simpàtica festa amb un lluit ball on quedà ben demostrada la simpatia de les noies vallenques vers el nostre Exèrcit Popular.

Es probable que als organitzadors els hi quedin ganes d'organitzar-ne un altre en dia no molt llunyà.

Dimarts passat ens despedirem del nostre volgut amic en Magí Casas i Giró, qui, després de passar els deu dies de permís, ha marxat a incorporar-se a la seva unitat.

No cal dir que l'amic Casas, en marxar, ens ha encomenat en gran manera que tinguem cura de conservar totes les posicions guanyades per tal que quan pugui retornar amb la victòria els donguin un nou impuls.

Salut i sort, amic Cases.

Després de passar uns dies descansant entre nosaltres, ha marxat a incorporar-se a la seva unitat el nostre amic En Lluís Fàbregas i Pia.

Nosaltres desitgem a l'amic Fàbregas una bona sort i millor salut i no creiem necessari encoratjar-lo, ja que té prou entresa demostrada, puix que el Novembre del 36 va incorporar-se com a voluntari per a la defensa de Madrid, d'on retornà ferit.

Sort, amic Fàbregas, et desitgem.

Dijous de la setmana passada fou alliberat el nostre bon amic Emili Martí i Robert.

Com era d'esperar, no fou tro-

bada causa per mantenir la detenció, resultant fóra de lloc les imputacions que se li feien.

Nosaltres ho celebrem en gran manera i desitgem a l'amic Martí una millor sort en l'avenir.

Aquests dies, per iniciativa del Front Popular s'està constituint una comissió de tots els organismes antifeixistes de la localitat per tal de fer una recollida de robes destinades als Fronts i Hospitals.

Acció SINDICAL apoya aquesta lloable iniciativa i desitja que tots els ciutadans vallenques hi col·laborin amb tot entusiasme a l'objecte d'assolir un màxim de robes destinades a l'esmentada fi.

Tot per als companys que lluiten als fronts.

La companya del nostre amic i company en Manuel Estrada i Alegría ha infantat una xamosa nena. Tan mare com filla es troben en perfecta salut.

Afortunadament per a l'amic Estrada pogué trobar-se en el si de la seva llar en aquests moments difícils, ja que actualment es troba convalescent de llurs ferides en un Hospital de Recuperació.

Hem tingut el goig d'estrenyer la mà del nostre estimat amic en Josep Pairot i Granell, qui, de pas per aquesta i convalescent de les ferides rebudes a l'Ebre, marxa a un Hospital de Recuperació per tal de refer-se.

Com sempre, el company Pairot manté aquell caràcter enter que tant el fa ésser estimat, conservant l'optimisme i fe en la victòria antifeixista en un plaç no molt llunyà.

Desitgem a l'amic Pairot un bon guariment i una millor sort en el pervindre.

Són molts els comentaris ciutadans entorn el gran discurs pronunciat la setmana passada pel president del Goyern de la República: tots ells però, ben impressionats i reconeixem que les paraules del doctor Negrín, pronunciades de cara al món, son suscrites pel norante nou per cent dels espanyols.

Nosaltres també suscrivem i estem d'acord amb l'esperit del magnífic discurs.

Voces femenines

ISACRIFICIO!

Hemos de darnos cuenta de que por mucho que hagamos por nuestros hermanos combatientes, por nuestros valientes luchadores, todo será poco, porque son ellos los que luchan por defender nuestras libertades y las libertades del mundo entero. Nuestro deber es trabajar por ellos cuanto poda-

mos y sacrificarnos porque todas somos hijas de varón, hermanas de hombres y madres de hijos o podemos serlo y a quien más a quien menos a todas nos importa la guerra, porque en ella tenemos sangre y la sangre nunca puede volverse agua. Hemos de trabajar mucho; las que no podemos en Hospitales, confeccionando jerseys, alpargatas, cazadoras, pantalones todo lo que sea útil para los que hoy juegan su vida para que vivamos nosotros el día de mañana. No miremos horas de trabajo, no ansiamos fiestas; a ver si hacemos un sacrificio para la guerra, que son muchas las vidas que se están sacrificando por nosotros.

Compañeras, miremos, pues, que las vidas se pierden, la san-

gre se derrama y España se destruye. Las mujeres que tenemos un poco de sentido común, debemos pensar y reflexionar trabajando y veremos lo que significa la sangre que se está derramando en España para el bien del mundo entero. Parece mentira que estemos en pleno siglo XX. Los hombres se ve que no se dan cuenta del crimen y del horror que están cometiendo; pues a ver si nos damos nosotras, madres, esposas, hijas y hermanas; pensamos que tenemos facilidades, en todo sentido para trabajar ampliamente. Seamos mujeres conscientes todas y podemos evitar mucho mal, trabajando mucho y bien.

MARIA MARSAL
Enfermera

Imp. Castells. Tel. 186. VALLS

COLLECTIVITAT TRANSPORTS MECÀNICS

C. N. T.

S'assabenta al públic en general que s'atmeten encàrrecs diàriament per

Reus Lleida Tarragona
Barcelona

TRANSPORTS GENERALS

Per encàrrecs dirigiu-vos a la Plaça de la Llibertat n.º 6, VALLS.

A TOTS ELS AGRICULTORS

LA COLLECTIVITAT AGRICOLA DE VALLS.

fa avinent a totes les Col·lectivitats de la comarca i el públic en general, que pot servir tota classe de plantes dels acreditats horts de

PANTANO I CARME

Per encàrrecs a les oficines de la mateixa, carrer F. Macià, 14, 1.er pis, telèfon, 55, Valls

La Comissió

COOPERATIVA OBRERA DE FUSTERIA I EBENISTERIA

TALLER DE
FUSTERIA
MECANICA I
EBENISTERIA

Estudis de projectes
i pressupostos de
tota mena d'obres en
general.

Construcció de carrosseries, taüts i neveres

Despatx i tallers.

General Comerma, 18 i 22 - Telèfon núm. 173

Venda al detal de mobles:

Bonaventura Durruti, 20 (abans Baldric)

VALLS

ACCION SINDICAL

Cine en el frente

Después de cenar viene el teniente de la Sección, alegre y corriendo y nos dice:

—Muchachos; hoy tenemos ciencia abajo en el pueblo.

Dijo abajo porque nos hallamos en lo alto de una de las montañas más elevadas de Cataluña.

—Daos prisa los que queráis venir, que nos iremos juntos.

La alegría rebosa en todos dos nosotros. Los más se mudan la camisa y casi todos nos lavamos y peinamos.

—Como te compones para bajar al pueblo—le dicen a uno que se está peinando con pulcritud.

—A ver si soy con la rubia del otro día—responde el interpelado.

—A mí me gusta más aquella vaquera morena—dice un tercero. A lo que añade un cuarto:

—Debemos hoy ponernos de último botón, porque todas estarán en el cine.

El teniente nos llama:

—¿Estás ya listos muchachos? Y como respondimos todos que sí, añadió:

—Vamos, pues.

Distaba el pueblo de donde nos hallábamos unos seis kilómetros. Debimos descender por una pendiente casi vertical. Bajamos de prisa y bien; debíamos parecer libres persiguidos por galgos. Subirnos va a costar ya más; sudaremos la gorda. Pero ¿quién es capaz, por tan insignificante inconveniente, de perder una sesión de cine, donde nos hallamos? ¡Después de seis meses sin ver ni una película, viviendo entre las montañas y barrancos del Bajo Pirineo, haciendo vida de tarzanes, pero sin compañeras! Cuantos nos hallamos libres de servicio bajamos al pueblo.

Llegamos a éste temprano; nos dirigimos a la Plaza Mayor donde deben proyectarse las películas. La plaza puede decirse es una belleza natural, con dos fuentes de las que manan sendos y buenos chorros de agua. A los lados, cuatro corpulentos chopos, tal vez centenarios, parecen ser la guardia de honor del pueblo. Si pudieran dichos chopos hablar! ¿Qué habrían visto bajo su frondoso ramaje? Parejas enamoradas sin duda, felices, bailar, reír, jugar y besarse en fiestas mayores un año y otro año. Y aún están derechos y orgullosos, dispuestos a crecer más.

Como llegamos bastante antes de empezar la sesión de cine, decidimos darnos una vuelta por las callejuelas del lugar. Por ellas puglan los niños que con caras alegres y gestos y voces de satisfacción van comunicando a los ma-

yores, campesinos que llegan de cumplir su ruda jornada y a muchachos que llegan conduciendo vacas, terneras, cabras u ovejas, la fiesta que se va a celebrar.

Al ver llegar tanto ganado, no podemos menos de pensar nosotros en los tiempos de las vacas gordas. Y nos decimos que si aún en estos instantes, los campesinos de por aquí tienen tanto ganado, ¿qué tal deberían andar en tiempos normales?

Y estas tierras, ricas por demás en pastos y ganadería, son las que están arruinando y han intentado vender nuestros clásicos patriotas, los traidores responsables de nuestra guerra.

Empieza a obscurecer. Soldados, paisanos, ancianos y niños, chavalas por cierto muy guapas y simpáticas, todos van reuniéndose en la plaza donde se encuentra ya el camión que conduce la máquina cinematográfica, una exuberante máquina de cine sonoro, propiedad del Comisariado de Propaganda de la Generalidad de Cataluña.

De pronto, por medio de altavoz, nos dicen a todos:

—Tomad asiento, que vamos a dar comienzo a la ejecución del programa.

Como no hay butacas numeradas ni a granel, pronto nos hallamos todos sentados en el suelo, desparpamados por la plaza.

Empieza la sesión, proyectándose una revista de Extremo Oriente. Pasan ante nuestros ojos, palacios, templos, monumentos y tumbas, verdaderas joyas artísticas e históricas de aquellos lejanos países.

Sigue a continuación otra revista frívola, pero artística por sus decorados, por las danzas y los movimientos de las simpáticas y bellas girls, que también agrada mucho a la concurrencia.

Y como final de la velada, fué proyectada una comedia titulada «El Guapo», que resultó también muy divertida, después de la cual pudimos oír los sones de la Internacional, como cierre de fiesta.

Satisfechos del acontecimiento, nos disponímos los soldados a volver a nuestro campamento. El viaje nos resultó una marcha forzada y sudamos la gota gorda como se dice vulgarmente, montaña arriba, ascendiendo con tanta dificultad como fácilmente habíamos bajado. Pero ¿qué nos importaba esta penitencia después de la placentera velada que acabábamos de celebrar?

UN SOLDADO DE LA DIVISIÓN 26
En Campaña,

Administració Principal de Correus de Tarragona

ESTAFETA DE VALLS

Restablert per la Superioritat el servei de trasmeses populars, tant necessàries en l'actualitat ja que l'hivern s'apropa i els nostres soldats necessiten objectes d'abric, aquella, fent-se ressò del sentit general i del desig unànim del personal de Correus que, sense reparar en sacrificis està disposat a prestar-se amb el màxim interès perquè els nostres soldats no és trobin mancats de tot el que els seus familiars volen trametre's-hi, queda restablert dit servei, sota les següents condicions:

1er. Els paquets que hom lliuri a Correus, pagaran solament una pesseta per franqueix.

2on. Deuran presentar-se degudament acondicionats, coberts d'arpillera, tela, hule, de forma que el seu contingut no pugui disgregarse ni sofrir cap pèrdua.

3er. No podran excedir de 40 cmts. de llarg i 30 d'ample i alt, essent el seu pes màxim, 4 quilos.

4rt. Queda terminantment prohibir presentar paquets que continguin botelles, fruites i matèries que facilment puguin passar-se.

5è. Solament seran admesos els paquets que siguin presents en perfectes condicions de seguretat, devant portar un precinte amb plom o lacre, amb les inicials tot ell per assegurar la recepció del paquet amb el contingut intacte i, com és natural en profit del remitent i del destinatari.

6è. Les direccions deuran anar completament enganxades al paquet per mitjà de goma o altre, sense que s'admetin els paquets la direcció dels quals hi vagi cosida.

7è. Els paquets, a més de la seva direcció, deuran sempre portar la direcció del remitent pel cas de devolució.

8è. A l'objecte de no posar dificultats a la bona marxa dels serveis i en atenció al públic que resideix fora d'aquesta Ciutat aquests paquets s'admeten dos dies a la setmana, havent quedat assenyalats els dimecres i els dissabtes, dies de mercats en aquesta, devent, per tant, abstenir-se el públic de portar paquets fora dels dies assenyalats.

El que es posa en coneixement del públic en general per a la seva major satisfacció, prevenint-lo que l'esmentat servei començarà el propí-vinent dimecres.

Valls 8 d'octubre del 1938.

L'Administrator,

JULI RODIL

Suposant que sigui la pau, arribar a ella a base del sacrifici de les essències de la humanitat, no pot interessar a cap home digne. Pel contrari, l'important és ésser capaços de sacrificar tota falsa pau a les esmentades essències com indispensables a la pau autèntica.

Recordant

Quants són els bons companys que han ofert el dò més preuat, per un peregrindre més humà que el passat?

En dos anys i mig d'aferricada lluita, podriem contar-los a milers. Però, entre aquests que pel sol fet d'haver abandonat la seva existència s'han convertit en heros anònims de la Humanitat, hi trobarem els que tota la seva vida havia estat una denodada lluita, en pro que les lleis naturals fossin les úniques que imperessin davant la mare terra.

I són aquests també els que la col·lectivitat humana troba i trobarà més en falta el dia que torni a regnar la pau. Ja que eren els qui més desinteressadament aportaven energies a la nostra organització proletària.

Valls, igualment que altres ciutats i pobles, té la seva llista d'honor oberta, ja que, malauradament massa sovint solem tenir alguna nova que ens notifica la pèrdua d'algún bon company, motiu per a que el sentimentalisme no faci estralís entre nosaltres, per a que comet el feixisme coaligit amb les falces democràcies.

La guerra per la llibertat ens està robant els esperits que per dret natural més haurien de conservar-se, ja que són els que ens han donat i donarien la llum per a poder continuar caminant per les tenebres del món.

Oh, company Carl! qui podrà oblidar-te dels que et coneixem a fons, i sabiem que el teu dinamisme i optimisme, eren prometedors d'èxits falaguers per a l'Organització a la qual perteneixies i la Humanitat sencera!

I vosaltres, germans Mercadé, que tota la vostra vida, va ésser una aferricada lluita contra els

opressors de tots els vostres germans de classe, qui tindrà la gaudia de voler-nos negar la desinteressada ofrena que heu fet de la tem un record que ni el temps ni mai de dintre nostre.

Els que amb tu conviviem la guerra, company Guasch Lirón, sabem quin era el teu tremp i el teu esperit, per a no regatejar cap esforç, per titanic que fos, per a poder sortir triomfant de la teva convicció ideològica: però la fatalitat ha volgut que l'obra que havies començat no l'hagis pogut completar, si bé els que amb tu estàvem identificats prosseguirem el camí que per tu resta traçat.

Molts d'altres en trobarem de companys d'aquests que la seva vida havia estat una continuïtat de sofriments vers l'emancipació dels pàries: Beuaiges, Figuerola, Castellví, Agustenc, etc., etc. No els podrà oblidar ningú que sàpiga estimar la seva obra en els llocs de treball i de perill.

I, dissoltadament, encara no podem fer el balanç definitiu, puix el destí sembla talment que ens vulgui fer obrir els ulls i l'espirit per a poder així seguir el camí esponerós que tots ells varen seguir.

Que la terra us sigui lleu, companys caiguts, us diem els qui passarem tota la nostra vida al servei de l'obra que vosaltres no poguereu acabar.

El vostre record ens acompanyarà, i serà el que ens empenyà a que mai cap opressió ens faci dessistir de la ferma resolució que tenieu vosaltres i nosaltres ens hem imposat d'alliberar la ignorància, de la misèria i de la opresió.

R. JUNCOSA

ATENEO LIBERTARIO

Viernes, 21 d'Octubre a las 9 noche
tema a desarrollar

De como el matrimonio es un comercio
y la mujer el objeto de compra-venta

a cargo del compañero

A. RODRIGUEZ

quién admitirá controversia